

Del ramat a la filadora

Ovella Lab de Camprodon dona una segona vida a la llana de les ovelles ripolleses de la vall fabricant fil de qualitat

Els dos promotors ofereixen també patrons i tot tipus d'assessorament tèxtil a la seva botiga i a les xarxes

Elena Novikova i Roger Vila, mostrant algunes de les madeixes de llana de xais de raça ripollesa que es poden trobar a la seva botiga de Camprodon J.C.

La proximitat és un element rellevant que revalorava els productes i, sovint, s'associa a una qualitat més gran. De fet, és un segell qualitatiu que permet macar distàncies respecte als mateixos tipus de productes que han passat per un procés molt més industrial i han viatjat centenars o milers de quilòmetres fins a les lleixes dels establiments comercials.

La llana n'és un bon exemple. Se'n pot trobar en qualsevol multicomerç gran o mitjà a uns preus rebentats, però amb una qualitat molt limitada, fins i tot amb barreges acríliques i amb imitacions artificials. De fet, és la qualitat que s'ajusta a una

producció a l'engròs, duta a terme en països on la mà d'obra és allò que menys importa.

Des del territori, no s'hi pot competir. No hi ha, ni molt menys, suficient matèria primera, ni la infraestructura industrial que es necessita. O, més ben dit, s'hi ha de competir d'una altra manera. A Camprodon, una parella ha optat pel camí contrari: matèria de proximitat i producció artesanal limitada. En concret, han apostat per recollir la llana dels ramats d'ovella ripollesa dels ramaders que hi ha als pobles de la zona, cosa que ja per si mateix és un segell de qualitat. I, a més, han apostat per dur a terme també ells mateixos tot el procés de producció del fil, una part important del qual de manera totalment manual i artesanal. Es tracta d'Ovella Lab, un projecte que va néixer, ara fa dos anys i mig, de la mà d'Elena Novikova i Roger Vila. I ja, només mig any després d'iniciar-se, van obrir una botiga al carrer Isaac Albéniz de Camprodon, amb el mateix nom.

La gènesi d'Ovella Lab, però, s'ubica a Rússia, on Elena Novikova, que és enginyera tèxtil i patronista, treballava en una indústria del sector. Vila residia en aquell país com a professor de català i castellà de l'Institut Cervantes i de diverses universitats i, abans de la pandèmia de la Covid-19, es van traslladar al Ripollès, buscant un estil de vida més reposat. Quan va esclatar la pandèmia i es va implantar el confinament, ella va crear un projecte digital, una aplicació per a dispositius mòbils. Woolmi és una aplicació gratuïta d'informació i suport a tothom qui vol confeccionar un jersei: l'aplicació genera els patrons en PDF i calcula la quantitat i tipus de llana que cal per fer-lo. I de Woolmi a Ovella Lab només hi havia un pas. Un pas, no obstant, molt rellevant, perquè responia a una necessitat de què els dos protagonistes es van adonar. De fet, era una doble necessitat. "Vam veure que, en un radi d'un màxim de vint quilòmetres, hi havia molta llana de proximitat i que estava desaproveitada, i a nosaltres no ens agrada la llana sintètica", explica Vila. Novikova detalla que no tota la llana ni la de totes les races és adient per filar. Sí que ho és la de la raça ripollesa, que és la dominant a la vall de Camprodon i, de fet, al Pirineu.

Per això, van començar a establir contactes amb les ramaderies d'oví de la zona i van iniciar el seu negoci. En concret i fins a l'actualitat, obtenen la llana de ramats de Llanars, Sant Pau de Segúries i Molló. Segons Vila, es tracta d'una llana de qualitat, de fibra llarga i fina, tot i que remarca que, avui en dia, és molt difícil trobar ovelles

cent per cent de raça ripollesa, perquè hi ha hagut molta barreja genètica, i que hi ha alguna variant francesa que és similar. A més, aquest any, han començat a treballar també amb un pastor d'ovelles de raça rossellonenca i merina que té el ramat a Collserola.

Roger Vila explica que, ara, ja hi ha altres ramaders que contacten amb ells per anar a recollir la llana quan esquilen. "Normalment, no saben què fer de la llana i l'han de dur a la deixalleria", diu. I la recollida de la llana inicia el seu torn. Quan arriba el dia de dur a terme l'esquilada, van a recollir la llana i, ja al taller de Campdevàrol, en fan una primera selecció, entre la que és neta i la que té residus, que es rebutja. En una segona selecció, separen la que té molts nusos o pèl, perquè és difícil de filar i, en el segon cas, de tenyir. Finalment, la separen per colors: blanc, gris i negre. Depenent del ramat, del total de la llana que han recollit, en poden utilitzar un 45 per cent.

A màLa llana que poden aprofitar ha de passar, posteriorment, per un procés de rentat amb una barreja d'aigua i bicarbonat. Un cop eixuta, duen a terme de manera manual el procés de filar i cordar. El resultat són unes llanes de textura natural de diferents gruixos i colors.

Una part de la producció, però, l'encarreguen a una cooperativa de Foix, perquè no poden rentar ni filar tota la llana que recullen, per una simple qüestió de rendibilitat. En aquest cas, la llana, que també és natural i de qualitat, va identificada degudament.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 11-11-2024, Pàgina 20

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/economia/article/18-economia/2477104-del-ramat-a-la-filadora.html>